

PRAVILNICI SRPSKOG KLUBA NEMAČKIH OŠTRODLAKIH PASA ZA PROLEĆNI I JESENJI UZGOJNI ISPIT

I. ZNAČAJ UZGOJNIH ISPITA

Smisao i značaj uzgojnih ispita je ispitivanje i utvrđivanje nasleđenih – urođenih osobina mladih lovačkih pasa zarad njihove buduće upotrebe kao svestrano upotrebljivih radnih lovačkih pasa kao i njihove pogodnosti za dalji uzgoj kao priplodnih jedinki. Kroz sagledavanje i ocenjivanje od roditelja nasleđenih radnih osobina mladih pasa na ovim ispitima mi dolazimo i do saznanja o naslednim osobinama (genotipu) njihovih roditelja, zbog čega je bitno da na ispit izađe što više pasa iz jednog legla.

Pošto lovačka etika kao osnovni zadatak lovačkih pasa određuje „rad posle pucnja“, sudije koje ocenjuju na uzgojnim ispitima moraju obratiti posebnu pažnju na urođene osobine koje uslovljavaju dobrog pronalazača i donosioca odstreljene, ili što je još važnije, ranjene divljači, a to su volja za rad na tragu, snažna volja za nalaženje izgubljenog, čvrst i stalozhen karakter koji se iskazuje u mirnoći, skoncentrisanosti i istrajnosti u radu.

Zadatak sudija je da pomognu i podrže uzgojne napore odgajivača i da pse koji poseduju visoko vredne lovačke osobine otkriju i visoko ocene i na taj način preporuče za uzgoj njihove nosioce.

Uzgojni ispiti probuđuju interesovanje vodiča i lovaca za racionalnim uzgojom, svestranom obukom i pravilnim vođenjem pasa u lovu.

II. ORGANIZACIJA ISPITA

Član 1.

Uzgojne ispite mogu organizovati kinološke organizacije, na prvom mestu pasminski Klubovi, koji za to imaju odobrenje KSS.

Član 2.

Prolećni uzgojni ispit se može održati samo u proleće, a jesenji samo u jesen. Za ispitivanje mladih pasa u proleće u disciplini stajanje ispred divljači - markiranje je neophodna određena visina vegetacije da bi se divljač mogla sakriti, tj. da bi sačekala psa. Pošto je visina vegetacija različita po regionima pa i godinama, kalendar ispita se mora prilagoditi toj činjenici.

Član 3.

Ispit mogu zajednički organizovati više Klubova ili kinoloških društava, ali je samo jedan odgovoran za pravilno sprovođenje istog.

Član 4.

4.1. Na ispitu mogu učestvovati psi koji su upisani u rodovnu knjigu KSS-a, tj. poseduju rodovnik izdat od strane KSS-a, kao i psi iz inostranstva sa rodovnikom koji je priznat od strane FCI-a.

Broj rodovnika prijavljenog psa, kao i broj rodovnika njegovih roditelja se obavezno upisuje u formular za prijavu pored njihovih imena.

Organizator je dužan da proveri da li su tetovir brojevi i brojevi mikročipa identični sa onim u rodovniku.

4.2. Na ispit se mogu prijaviti psi ošteñeni u prethodnoj kalendarskoj godini i tri meseca stariji. U slučaju da na ispitu ima više od tri psa koji su stariji od godinu i tri meseca, od njih se formira posebna grupa zbog izjednačavanja kriterijuma pri ocenjivanju.

4.3. Na jesenji uzgojni ispit se mogu izvesti i psi ošteñeni u godini ispita.

4.4. Svaki pas može samo dva puta izaći na prolećni uzgojni ispit i dva puta na jesenji uzgojni ispit. Iz ovog su isključeni ispiti međunarodnog ranga.

Član 5.

5.1. Organizator postavlja uslove za određen ispit uz poštovanje odredbi ovog Pravilnika.

5.2. Pasminski Klubovi imaju pravu da ograniče učešće samo na rasu koju gaje. Sve ostale kinološke organizacije su dužne da prime na ispite sve rase, tj. pse koji ispunjavaju uslove ovog Pravilnika.

5.3. Pasminski Klubovi koji organizuju ispit mogu primiti samo prijave pasa svojih članova.

Član 6.

6.1. Vlasnik psa koji se prijavljuje na ispit mora biti član kinološkog društva ili pasminskog Kluba.

6.2. Vodič na ispitu mora biti lovac, tj. posedovati lovnu kartu. Izuzetak je dozvoljen samo ako vođa ispita proceni da se vodič, koji nije lovac, prijavljuje na ispit od velikog lovnog ili uzgojnog značaja za rasu.

Član 7.

7.1. Na prolećnom uzgojnom ispitu jedna sudijska grupa može da oceni najviše pet pasa.

7.2. Na jesenjem uzgojnom ispitu se može suditi po grupama disciplina (grupa polje, grupa vlačka i grupa voda), u slučaju da je prijavljen veći broj pasa. Organizatoru je prepušteno da podeli rad sudijama radi što efikasnijeg sprovođenja ispita i kvalitetnijeg ocenjivanja. Sudijska grupa koji sudi discipline u polju ne sme oceniti više od šest pasa dnevno.

7.3. Sudijske grupe koje sude discipline vlačka ili rad na vodi mogu suditi dnevno do dvadeset pasa. Ukoliko ima više od dvadeset pasa, potrebno je angažovati dodatne sudije.

Član 8.

Organizator je dužan da na vreme objavi datum i mesto održavanja ispita tako da svi zainteresovani mogu da se prijave.

Član 9.

Organizator određuje vođu ispita koji je odgovoran za organizaciju i pravilno sprovođenje istog. Potrebno je da vođa ispita bude priznati kinološki sudija ili iskusan vodič i odgajivač lovačkih pasa.

Član 10.

10.1. Psa za ispit prijavljuje vlasnik ili vodič.

10.2. Vlasnik i vodič psa prijavom prihvataju sve odredbe ovog Pravilnika i dužni su da ih se pridržavaju.

Za svakog psa se uplaćuje suma koju određuje organizator za troškove sprovođenja ispita. Pas ne može izaći na ispit ako za njega nije uplaćen određeni iznos novca za ispit. U slučaju da pas ne izađe na ispit, upisnina ostaje organizatoru.

Ako vlasnik ili vodič na vreme (do poslednjeg roka prijave) pismeno otkažu učešće, novac im se vraća.

10.3. Vodič je dužan da sluša naloge vođe ispita za vreme trajanja ispita i da pre ispita podnese na uvid vođi ispita rodovnik psa i važeću potvrdu o vakcinaciji protiv besnila. U slučaju da ne sledi naloge vođe ispita, vodič se udaljuje se sa psom sa ispita bez povraćaja uplaćenog novca.

Član 11.

11.1. Za prijavu za uzgojne ispite se koristi jedinstven obrazac br. 1 (videti na strani).

11.2. Podaci sa prijave moraju biti identične sa onima iz rodovnika psa. Prijava mora biti popunjena čitko.

11.3. Netačno i nečitko ispisane prijave se vraćaju.

Član 12.

Jedan vodič na ispitu može voditi najviše dva psa.

III. SPROVOĐENJE UZGOJNIH ISPITA

III.I. Ocenjivanje

Član 13.

13.1. Ovaj Pravilnik razlikuje radnje koje pas mora uraditi i koje se od njega očekuju.

13.2. Radnje koje pas mora uraditi su obavezne, čak i ako su zabrane (npr. „ne sme“, „nije dozvoljeno“) i u odnosu na njih se Pravilnik mora doslovno primeniti. Pas koji ne uradi obaveznu radnju iz te discipline ili uradi nešto što ne sme, može dobiti samo ocenu „nedovoljan“ (0 bodova).

13.3. U disciplinama koje se od psa očekuju rad psa se ocenjuje na osnovu toga koliko ja kvalitetno – blizu zahtevanog odradio radnju.

III.II. Ocene

Član 14.

14.1. Za pokazani rad u pojedinačnim disciplinama psi se ocenjuju opisnim ocenama odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2), zadovoljavajući (1) i nezadovoljavajući (0). Dodeljene ocene se izražavaju u bodovima.

14.2. Sudije su dužne da vode beleške o radu svakog psa u toku ispita.

14.3. Opisne ocene nose sledeći broj bodova:

---

odličan

12 bodova

	11 bodova
vrlo dobar	10 bodova
	9 bodova
	8 bodova
doobar	7 bodova
	6 bodova
	5 bodova
dovoljan	4 boda
	3 boda
	2 boda
zadovoljava	1 bod
ne zadovoljava	0 bodova

14.4. Pas se u svakoj disciplini za pokazani rad ocenjuje prvo opisnom ocenom od odlične do nezadovoljavajuće, a zatim sudija odredi broj celih bodova u okviru opisne ocene prema gornjoj tabeli. Vođa sudijske grupe prikuplja ocene u bodovima od sudija i izračunava srednju ocenu. Ako srednja ocenanije celi broj, zaokružuje se od pola (na 0,5) na gore i dole. Ovako dobijeni broj bodova se množi sa faktorom vrednosti discipline koji su za Prolećni uzgojni ispit navedeni u članu 16, a za jesenji uzgojni ispit u članu 27. Dobijeni proizvod predstavlja broj bodova koji je pas zaslužio za određenu disciplinu.

Pritom treba voditi računa da je ocena za vrlo dobar 10 bodova, za dobar 7 bodova, a za dovoljan 4 bodova. 11 bodova je više od srednje ocene za vrlo dobar i može se dodeliti psu koji u više navrata pokaže ubedljiv rad u disciplinama koji se zasnivaju na urođenim osobinama (rad na tragu zeca, nos i šaranje za izgubljenom patkom u dubokoj vodi). U disciplinama kojima se psi obučavaju (vlečka, donošenje i poslušnost) na Jesenjem uzgojnom ispitu može se dodeliti najviše vrlo dobra ocena i 10 bodova.

14.5. Ocena odličan sa 12 bodova se može dodeliti samo psu samo u izuzetnim slučajevima u kojima pas više puta pokaže vrhunski rad u otežanim okolnostima. U duhu ispita, ocena odličan i 12 bodova se može dodeliti samo u disciplinama rad na tragu zeca, nos i traganje za živom patkomu vodi.

14.6. Dodela odličan sa 12 bodova se mora svaki put objasniti i obrazložiti na sudijskom sastanku.

14.7. Vođa sudija je dužan da prikupi ocene od sudija, sabere ocene i podeli dobijeni zbir sa brojem sudija kako bi dobio prosečnu ocenu za određenu disciplinu. U slučaju da ocena (broj bodova) nije ceo broj zaokružuje se od pola nadole i nagore na ceo broj.

14.8. Tako dobijenu ocenu glavni sudija upisuje u obrazac broj 3 za PUI - VJP ili u obrazac broj 5 za JUI - HZP.

14.9. U slučaju istog broja bodova rangiranje se vrši na osnovu oštine, glasnosti i starosti.

Glasnost: sledoglasnost, vidoglasnost, neodređeno, tiho (nemo), glasnost na prazno – lažno glasan.

IV. PRAVILNIK ZA PROLEĆNI UGOJNI ISPIT (PUI-VJP¹)

IV.I. Opšte odredbe

Član 15.

Na prolećnom uzgonom ispitu (dalje u tekstu Pravilnika PUI) se očekuje da su kod pasa u dovoljnoj meri probuđene nasledene osobine: nagon za lovom, nagon za radom na tragu, nos, volja za pretraživanjem terena i nalaženjem divljači, markiranje i vodljivost.

Član 16.

Na PUI se proveravaju i ocenjuju sledeće discipline:

Disciplina	Faktor vrednosti discipline
1. Rad na tragu	2
2. Nos	2
3. Pretraživanje terena	1
4. Stajanje na divljač (markiranje)	1
5. Vodljivost	1

Pored navedenih disciplina na PIU se mora ustanoviti još:

16.1. Način praćenja traga – glasnost: sledoglasnost, vidoglasnost, nem i neutvrđeno.

16.2. Ponašanje psa na pucanj i telesne mane po obrazcu broj 3.

16.3. Psi se ispituju pojedinačno u svim disciplinama. Svakom psu se mora pružiti više puta mogućnost da iskaže svoje osobine, da bi se stekla objektivna predstava o njima, ali ne više od pet puta po disciplini. U slučaju da se odstupi od ovog pravila sudije su dužne da obrazlože razlog na kraju ispita na sudijskom sastanku.

IV.II. Discipline koje se ispituju

Član 17. Rad na tragu

17.1. Rad na tragu se ispituje na tragu zeca i lisice kojeg pas nije video ili više ne vidi. Vodič dovodi psa na početak traga, navodi ga na trag i pušta na trag sa povoca. Dozvoljeno je da vodič povede na početku traga 30-ak m psa na povodniku posle čega ga pušta da samostalno radi na tragu (bez povodnika).

17.2. Ocenjuje se volja za rad na tragu (praćenju traga) i sigurnost na tragu.

17.3. Volja za rad na tragu se iskazuje koliko skoncentrisano i uporno pas prati trag uzevši u obzir vremenske prilike, strukturu i pokrivenost tla, da li se trudi da prati trag i po otežavajućim uslovima (oranica, toplo i suvo vreme) ili preprekama (plot, kanal,

¹ Nemački: Verbands Jugend Prüfung, skraćeno VJP. Prevod glasi "Klupski ispit mladih", a kod nas je uobičajen prevod, od prvih posleratnih pravilnika koji su prevod slovenačkih, prolećni uzgojni ispit.

put). Volja za rad se pokazuje i po tome da li se pas posle kraćeg praćenja vraća vodiču ili besplanski nastavlja da se kreće po terenu.

17.4. Sigurnost na trgu se iskazuje na način kako pas drži trag, ponovo ga nalazi i prati samostalno.

17.5. Kod ocenjivanja ove discipline je od većeg značaja volja za praćenjem traga, skoncentrisanost i sigurnost na tragu sa savlađivanjem prepreka, nego dužina traga.

Član 18. Nos

18.1. Upotreba nosa (čula mirisa) – način korišćenja nosa od strane psa, kao i kvalitet nosa, tj. kako reaguje na mirise u lovištu se mora pažljivo pratiti i ocenjivati tokom celog ispita.

18.2. Kvalitetan - "dobar" nos se prepoznaje po tome kako pas često nalazi divljač, na koju daljinu reaguje na nju, kratkom zastajanju na mestu gde je divljač ležala, u kuliranju na miris i na povremenom zastajkivanju na mirise drugih ptica u polju.

Član 19. Pretraživanje

19.1. Pri ocenjivanju ove discipline glavnu pažnju treba posvetiti stalnoj želji psa da nađe divljač.

19.2. Pretraživanje treba da bude energično, neprekidno i treba da izrazi volju psa da nađe divljač. Ukoliko pas pretežno traži u kasu, ne može dobiti veću ocenu od dobar sa 7 bodova.

Član 20. Stajanje na divljač – markiranje

20.1. Urođenu osobinu za markiranje pas pokazuje tako što kod nađene divljači (koju je osetio čulom mirisa – nosom) stane ili legne. Ne zahteva se pri tome, da se pas uzdrži i ukoliko posle nekog vremena skoči ili digne divljač nije greška. Pozitivna osobina je praćenje divljači koja se izvlači – kuliranje. Psi koji izbegavaju divljač ne mogu položiti PIU.

20.2. Stajanje se prvenstveno ispituje na pernatu divljač. Ukoliko pas nije imao priliku da nađe pernatu divljač prihvata se ravnopravno i marka dlakave divljači.

Član 21. Vodljivost

21.1. Dobra vodljivost je preduslov za uspešan rad pasa kod svih vrsta lovova. Vodljivost kod pasa se iskazuje u volji psa da je u svakom trenutku u kontaktu sa vodičem i da sa voljom izvršava vodičeve tek naznačene komande.

Član 22. Način teranja – praćenja traga (glasnost)

Neophodno je ustanoviti da li pas laje dok prati trag – tera viđenog zeca (vidoglasan), laje samo na tragu (sledoglasan) ili ne pušta glas ni na viđenog zeca ni na trag (nem), neodređen ili lažno glasa.

Način praćenja traga se ocenjuje samo na zeca ili lisicu.

Način teranja se upisuje u obrazac broj 3.

Član 23. Ponašanje na pucanj

23.1. Ponašanje na pucanj se ispituje za vreme rada u polju tako što se u blizini psa (30 do 50 m) ispaljuju dva hica u razmaku od 20 sekundi iz lovačke puške – sačmarice. U slučaju da se posle prva dva hica ne može ustanoviti ponašanje psa dozvoljena su druga dva hica ali tek po isteku pola sata (30 minuta).

23.2. Osetljivost je strah pred pucnjem i pokazuje se u raznim intenzitetima. Ukoliko se pas malo uplaši od pucnja ("trgne se"), ali nastavi da radi, govorimo o lakoj osetljivosti na pucanj.

Ukoliko se pas uplaši od pucnja i prekine rad uz jasne znakove straha, te potraži zaštitu kod vodiča, ali u roku od 1 minuta nastavi rad, psa ocenjujemo kao "osetljivom na pucanj".

Ako se pas uplaši od pucnja, ali nastavi rad u periodu od 1 do 5 minuta, govorimo o psu "jako osetljivom na pucanj".

Ako se pas uplaši od pucnja i ne nastavi rad ni posle 5 minuta, govorimo o psu "plašljivom na pucanj".

Pas je "plašljiv na pucanj" i kada posle pucnja pobegne od vodiča umesto da traži zaštitu od njega, te se kreće ili zadržava na odstojanju od vodiča, te ne sledi komande vodiča.

23.3. Psi koji su "jako osetljivi na pucanj" i "plašljivi na pucanj", kao i psi koji se plaše ruke ili divljači, ne mogu položiti ispit (PUI), ali moraju biti ispitani do kraja zbog uzgojnog interesa (beleženje naslednih osobina roditelja).

Član 24. Temelji ocenjivanja

Mlad pas ne pokazuje isti rad u raznim disciplinama i turnusima, te je potrebno za konačnu ocenu uzeti u obzir celokupan njegov rad u toku ispita.

Član 25.

Pas može položiti ispit (PUI) samo ako u disciplini stajanje (markiranje) dobije minimalnu ocenu "zadovoljava" (2 boda), a u svim ostalim disciplinama minimalnu ocenu dovoljan (3 boda).

Član 26.

Na PUI se ne ocenjuje eksterijer i dlaka, samo se u obrazac broj 3 upisuju telesne mane kako je u njemu navedeno.

V. PRAVILNIK ZA JESENJI UZGOJNI ISPIT (JUI-HZP²)

V.I. Opšte odredbe

Član 27.

27.1. Cilj jesenjeg uzgojnog ispita (JUI – HZP) je dalje utvrđivanje nasleđenih – urođenih osobina pasa, kao i kod PUI, odnosno praćenje daljeg razvoja urođenih osobina koja su neophodna za svestranog lovačkog psa, kao i njegova podobnost za priplod.

27.2. Obuka mladog psa za rad u polju i vodi bi do tog doba uglavnom trebalo biti završena.

27.3. Na jesenjem uzgojnom ispitu se ocenjuje rad pasa u sledećim disciplinama:

Disciplina	Faktor vrednosti discipline
1. Rad na tragu zdrave dlakave divljači	3
2. Nos	3
3. Pretraživanje	2
4. Stajanje – markiranje	2
5. Vodljivost	2
6. Volja za rad	1
7. Rad na vodi	
a/ traženje izgubljene patke	1
b/ traganje za živom patkom (šaranje)	3
8. Vlečka pernate divljači (fazan ili patka)	1
9. Vlečka dlakave divljači (zec ili kunić)	1
10. Donošenje (aport)	
a/zeca ili kunića	
b/fazana	prosek x 1
c/patke	
11. Poslušnost	1

27.4. Takođe treba oceniti:

a/ način praćenja traga – glasnost (sledoglasnost, vidoglasnost, nem, lažna glasnost – kresanje);

b/ Ponašanje psa na pucanj kao i njegove eventualne telesne mane prema obrascu pojedinačnog ocenskog lista za JUI.

Pre početka rada na vodi pas se ocenjuje na streloplašljivost.

Član 28.

28.1. Organizator odlučuje da li će se na JUI ispitivati disciplina "rad na tragu" obavezno ili ne. Obaveza organizatora je da na vreme obavesti učesnike o tome, tj. da je jasno napisano i istaknuto na prijavi za ispit.

28.2. Psi se ispituju pojedinačno u svim disciplinama. Za rad u polju se svakom psu mora dati mogućnost da u više navrata pokaže svoje osobine, dok se ne stekne konačna ocena.

2.6. Detaljan opis disciplina

Član 29. Trag

29.1. Ako se na JUI radi disciplina "rad na tragu zdravog zeca", vodič je obavezan da u prijavi označi da li želi da pas kojeg vodi bude ispitan na navedenu disciplinu. Ukoliko vodič prijavi psa za ispitivanje na tragu za njega je ta disciplina obavezna. Ukoliko disciplina "rad na tragu dlakave divljači" nije u programu ispita, eventualni rad psa se ne ocenjuje, ali se pokazani rad koristi pri oceni u disciplini "nos".

29.2. Disciplina "rad na tragu zeca" se ispituje na svežem tragu zeca koga pas nije video ili više ne vidi, tako da trag može pratiti isključivo nosem. Vodiču je dozvoljeno da zajedno sa psom na povocu izradi prvih 30 m traga.

29.3. Ocenjuje se (urođena) volja za praćenje traga i sigurnost na tragu.

29.4. Volja za praćenjem traga se iskazuje zainteresovanošću koju pas pokazuje za trag. Pri tom moramo uzeti u obzir sveukupne uticaje okoline (sastav tla, vremenske prilike, vegetaciju itd. koji utiču na kakvoću traga). Uzima se u obzir kako pas pristupa tragu, sa kolikom voljom i skoncentrisanošću ga prati i kako pokušava u otežanim okolnostima da nastavi praćenje traga. O volji za praćenje traga lako zaključimo kada pas goni zeca i izgubi ga iz vida, te koliko staloženo traži i pronalazi njegov trag i nastavi da ga prati, ili napusti trag i nastavi neobuzdano kretanje po terenu.

29.5. Sigurnost na tragu se iskazuje istrajnošću psa na tragu i koliko ga sa voljom i samostalno izrađuje.

29.6. Pri oceni ove discipline je odlučujuća volja za rad na tragu, istrajnost, sigurnost i težina traga, a ne dužina izrađenog traga.

30. Nos

30.1. Potrebno je izuzetno pažljivo oceniti kako pas upotrebljava nos – kvalitet njegovog čula mirisa.

30.2. Dobar nos se na ispitu pokazuje u tom da pas što više puta nađe divljač, da na daleko oseti i registruje divljač, da često reaguje na mesto gde je divljač ležala i da reaguje na mirise drugih ptica u lovištu. Pri izradi traga treba posebno obratiti pažnju na reakciju na trag i na način kako nalazi trag koji je prethodno izgubio. Pri radu na vodi treba paziti na način izrade plovnog traga patke i korišćenje nosa pri pronalaženju izgubljene patke.

30.3. Zapažanja o kvalitetu nosa pri radu psa u vodi mora sudijska grupa za vodu dostaviti sudijskoj grupi za polje koja formira konačnu ocenu za disciplinu "nos".

31. Pretraživanje

31.1. Kod discipline "pretraživanja" glavnu pažnju treba usmeriti na volju psa da nađe divljač. Pored toga pretraživanje treba da bude sistematično (da pokriva teren i da se prilagodi terenu i, po mogućstvu, pravcu vetra) i istrajno.

31.2. Ako pas i pored odgovarajućeg terena (ravnog, nepokrivenog – otvorenog) traži pretežno u kasu ne može dobiti veću ocenu od dobar i 7 bodova.

Član 32. Stajanje na divljač – markiranje

32.1. Kada pas njuhom oseti divljači treba da stane ili legne. Dobro stajanje je kada pas stoji ili leži pred divljači koja se nepokretno pritajila sve dok vodič ne dođe do njega ili se divljač sama ne digne. Treba uzeti u obzir da li se divljač sama pokrenula i beži. Ukoliko pas skoči za divljači ne smanjujemo ocenu za stajanje. Pas koji ne staje na divljač koju oseti, tj. izbegava (ignoriše - zatajuje) divljač, ne može položiti ispit.

32.2. Poželjno je da pas markira pernatu divljač. Ukoliko pas nije imao mogućnosti da stane na pernatu divljač, stajanje na dlakavu divljač se isto ocenjuje i ne smanjuje ocenu.

Član 33. Vodljivost

33.1. Dobra vodljivost je preduslov za uspešan rad pasa kod svih vrsta lovova. Vodljivost kod pasa se iskazuje u volji psa da je u svakom trenutku u kontaktu sa vodičem i da sa voljom izvršava njegove naznačene komande.

Član 34. Volja za rad

34.1. Pri ocenjivanju ove discipline se ocenjuje urođeno veselje – volja za radom psa pri radu u svim disciplinama, ne samo pretraživanju. Volja za radom se prati i ocenjuje tokom celog ispita i ocena se formira na kraju.

34.2. Disciplinu "volja za rad" moraju ocenjivati sve sudijske grupe. Konačna je srednja vrednost - ocena svih sudijskih grupa.

Član 35. Rad na vodi

Opšte odredbe

35.1. Za ispitivanje pasa u radu na vodi koristimo odrasle divlje patke. Ukoliko nemamo divlje patke možemo koristiti i pitome koje su po boji slične divljim.

Rad pasa na vodi je važan jer služi pronalaženju ranjene divljači koju lovac bez psa nikako ne bi mogao da nađe, te prema tome služi etičkom lovu.

35.2. Kavezi sa patkama se moraju držati tako daleko od pasa da miris pataka iz kaveza ne ometa rad pasa. Mrtve patke se ne smeju držati zajedno sa živima.

35.3. Vodena površina na kojoj se psi ispituju mora imati najmanje 3 metra širok pojas trske ili šaša (gustiša da patka može da se skrije) i mora imati minimalno 25 ari površine i najmanje 6 m širine. Voda mora biti toliko duboka da pas mora plivati u njoj.

35.4. Pas može da se ispita na disciplinu "traganje za živom patkom" samo ako je prethodno položio mirnoću na pucanj (nije streloplašljiv) u disciplini "donošenje patke iz duboke vode", ako nije plašljiv na pucanj i ako se ne plaši (izbegava) divljači.

35.5. Svaki pas se ispituje samo na jednu patku. Upotreba druge patke je dozvoljena samo ako prva odleti.

35.6. Pas koji ovu disciplinu ne položi ima pravo samo na još jedan ispit.

Član 36. Ispitivanje streloplašljivosti - donošenje patke iz duboke vode

36.1. Mrtva patka se baci što dalje u duboku vodu (barem 10 m) tako da pas vidi bacanje. Vodič pušta psa sa povodnika i izdaje komandu aport. Pas koji u roku 1 minuta ne uđe u vodu za patkom ne ispituje se dalje.

36.2. Dok pas pliva prema patki ispaljuje se jedan hitac u pravcu patke, pazeći da se pas ne povredi. Pas mora patku samostalno doneti.

36.3. Pas koji ne donese patku se ne ispituje se dalje.

37. Traženje izgubljene patke (mrtve) u obrasloj vodi (trska, šaš)

37.1. Ova disciplina sledi odmah posle donošenja patke iz duboke vode i utvrđivanja ponašanja na hitac u vodu.

37.2. Mrtva patka se baca što dalje u obrasli deo vode (najmanje 10 m) tako da pas mora da pliva deo do patke. Pas ne sme videti bacanje patke.

37.3. Vodiču se saopštava – pokazuje mesto gde je patka. Mesto odakle vodič pušta psa mora biti udaljeno od patke na puškomet (25-30 m).

37.4. Pas mora naći patku i samostalno je doneti vodiču. Vodič ima pravo da usmerava i bodri psa, ali previše bodrenja (bacanje grudve i kamenja, glasne komande, pucanj) smanjuju ocenu i pas ne može dobiti veću ocenu od dobar i 7 poena.

U ovoj disciplini ocenjujemo nasledenu volju psa za traženjem izgubljenog u vodi i način donošenja, tj. da li nađeno donosi svom vodiču.

Samo donošenje i predaja patke, koji su predmet obuke, se ocenjuju u disciplini donošenje.

38. Traganje za živom patkom u vodi (šaranje)

38.1. Živa patka koja je onespobljena da odleti se pusti (baca na 10-ak m) u zarasli deo vode (trska, šaš) tako da to pas i vodič ne vide. Sudija poziva vodiča sa psom i pokazuje mu pravac - mesto gde je patka puštena. Vodič pušta psa sa povodnika komandom "traži" na oko puškomet od mesta gde je patka.

38.2. Pas mora samostalno da traži patku, nađe je, istera iz gustiša i prati njen plovni trag pri begu sve dok je ne uhvati ili patku ne odstreli pucač po nalogu sudije. Sudija izdaje nalog za pucanje kada je stečena slika o radu psa, tj. pas počinje da goni patku vidom.

Ukoliko želi, vodič može sam da puca na patku. Osoba koja puca mora voditi strogo računa da ni u kom slučaju ne povredi publiku, sudije ili psa. Za bezbednost je zadužen vođa utakmice.

38.3. Ukoliko patka ispliva na čistu površinu i 5 minuta ne uđe u gustiš, tako da psu ne pruži mogućnost rada na plovnom tragu neviđene patke sudija izdaje nalog da se patka odstreli, a psu se pušta druga patka.

38.4. Pri ovoj disciplini ocenjujemo samo rad noseom na patku koju pas ne vidi, tzv. rad na plovnom tragu patke, nikako praćenje patke vidom. Trag patke treba da usmerava – vuče psa kao čarobnim štapom - da krivuda po vodi za njom koristeći svoj nos. Psa takođe treba da krasi volja za radom u vodi i istrajnost na plovnom tragu.

38.5. Pas treba samostalno da nađe trag patke, potera je, prati njen trag, istera iz gustiša i uhvati ili istera na čistinu pred pucača. Pronađenu patku - patku koju pas uhvati ili koja je odstreljena mora samostalno doneti i predati vodiču. Vodič može da podstiče i usmerava psa, ali preterano uplitanje vodiča smanjuje ocenu.

38.6. Sudije prekidaju ispitivanje psa kada su došle do ocene rada psa, ali ne dok pas prati patku. To važi i kada ispred psa nije odstreljena patka.

38.7. Pas koji prvi put pronađenu patku ne donese samostalno vodiču, ne može položiti ispit. Smatra se da je patka pronađena kada je pas prvi put ugleda.

38.8. Ukoliko pas pronađe drugu patku i izradi je njegov rad se ocenjuje isto.

38.9. Sudije mogu prekinuti rad psa ukoliko su došli do zaključka da pas ne ispunjava minimalna očekivanja u ovoj disciplini. Takav pas ne može položiti ispit.

Član 39. Donošenje patke

39.1. Način donošenja je rezultat naučenih sposobnosti psa obukom. Ocenjuje se način uzimanja patke u usta (prihvat), način nošenja do vodiča (zahvat) i način predaje patke vodiču (predaja). Donošenje patke se ocenjuje tokom sve tri discipline rada na vodi.

39.2. Ako pas patku slabo prihvati u vodi (za glavu, krilo, nogu ili perje) i na obali popravi zahvat, a da patka pri tom ne bi mogla pobeći (ne ostavi je), ocena se ne smanjuje. Ako pas ostavi nakratko patku da bi se otriasao, ne može dobiti veću ocenu od dobar i 7 bodova.

39.3. Ako se pas otrese, ali pri tom ne ispusti patku nego je donese vodiču, sedne i pravilno preda, ocena se ne smanjuje.

39.4. Pas mora doneti patku do vodiča, sesti i predati je (pustiti) na komandu vodiču u ruke. Pas koji donese patku vodiču ali je pusti na zemlju bez komande ne može dobiti veću ocenu od dobar i 7 bodova. Pas koji ne sedne ispred vodiča ne može dobiti veću ocenu od vrlo dobar i 9 bodova.

39.5. Pas koji ne donese nađenu patku ne može položiti ispit.

Član 40. Vlečka pernate divljači

40.1. Za vlečku pernate divljači se koristi sveže odstreljen fazan. Ukoliko nema fazana može se koristiti i divlja patka. Treba barem na svaka tri psa obezbediti jednu divljača.

40.2. Vlečku postavlja – izvlači jedan od sudija ili iskusan vodič koga odredi sudija. Vlečka se postavlja na zemljištu sa niskom vegetacijom u smeru vetra („ispod vetra“) u dužini oko 150 m ili 200 koraka sa dve tupe okuke. Razmak između dve vlečke ne sme biti manji od 100 m, i sve vlečke moraju biti istovredne – slično postavljene koliko god uslovi omogućuju.

Početak vlečke se obeleži sa nekoliko iščupanih perca i divljač se malo protrlja o zemlju. Polagač vlečke vuče fazana na kanapu od 2-3 m. Na kraju vlečke ostavlja drugog fazana koji ne sme biti u udolini, pokriven, tj. nikako sakriven. Polagač se udaljuje od položenog fazana u smeru vetra i sakriva se tako da ga pas ne vidi, tj. da ga ne ometa, ali da pri tom može videti rad psa na kraju vlečke.

Ispred sebe stavlja fazana kojeg je vukao, prethodno ga skinuvši sa kanapa. Ako pas dođe i uzme tog fazana, u tome ga ne sme omesti.

Po želji vodiča se može postaviti ista divljač na kraj vlečke koja je vučena, u tom slučaju ispred sudije nema druge divljači.

40.3. Pas ne sme videti postavljanje vlečke.

40.4. Vodič, na poziv sudije dolazi na početak vlečke koju mu sudija pokazuje. Vodič može povesti na povodcu psa „postaviti ga na trag“ 20 m i posle ga mora pustiti sa povodca da samostalno izradi trag. Ukoliko pas izgubi trag, tj. vrati se bez divljači vodič ima pravo još dva puta da ga postavi na vlečku. Svako podsticanje od strane vodiča smanjuje ocenu.

40.5. Pas mora sa voljom i samostalno, prateći trag koji je postavljen, da nađe divljač, brzo je uzme i dobrovoljno sa veseljem donese vodiču, a da ga vodič pri tom ne podstiče. Kod vlečke se ocenjuje rad pasa na tragu do divljači i nazad do vodiča.

40.6. Način aporta kao izraz obuke: uzimanje, nošenje i predavanje fazana se ocenjuje u disciplini donošenje (pernate divljači).

40.7. Pas koji na kraju vlečke ne donese pronađenu divljač se isključuje iz daljeg ispitivanja i ne može položiti ispit, niti mu se može ponoviti rad na vlečki.

Ukoliko pas donese divljač ispred sudije koji je polagao vlečku ocena mu se ne smanjuje.

40.8. U slučaju da je pas za vreme rada na vlečki ometan iz bilo kojih nepredvidljivih razloga, sudije imaju pravo da dozvole ponavljanje rada na vlečki.

41. Vlečka na dlakavu divljač

41.1. Za vlečku na dlakavu divljač koristimo sveže odstreljenog i neoštećenog divljeg zeca ili, u nedostatku istog, domaćeg kunića.

41.2. Dužina vlečke na dlakavu divljač (zeca) mora biti najmanje 300 m ili oko 400 koraka, sa dve blage okuke, sa tim da se prva okuka pravi 100 m od početka vlečke.

41.3. Svi ostali elementi ispitivanja ove discipline su isti kao kod vlečke pernate divljači (član 40. ovog Pravilnika).

Član 42. Donošenje divljači (aport)

42.1. U disciplini donošenja divljači se ocenjuje način donošenja - obukom dograđena sposobnost psa: kako uzima divljač (prihvat), kako je nosi i kako predaje vodiču.

42.2. Pas pravilno prihvata i nosi kada odgovarajuće prilagodi svoj zahvat težini i obliku divljači. Greška je ako pas previše steže divljač (pretvrdo) ili mekano drži da ispadne. Mana je, koju treba ubeležiti na ocenskoj listi, ako pas žvaće divljač.

42.3. Aport pravilno predaje pas koji pronađenu divljač radosno i samovoljno donosi vodiču, koji bez komande ili na tihu komandu sedne i drži divljač sve dok mu vodič ne priđe i uzme odgovarajućom komandom.

42.4. Psi koji načnu divljač, zakopavaju je, kidaju ili snažno žvaću, ne mogu položiti ispit.

42.5. Donošenje fazana, patke i zeca se ocenjuje posebno. Pas mora dobiti pozitivnu ocenu za donošenje sve tri vrste divljači. Tako dobijene ocene se sabiraju i dele sa tri da bi se dobila konačna ocena za disciplinu način donošenja. Broj bodova se zaokružuje na ceo broj.

Da bi pas položio ispit za disciplinu donošenje mora dobiti najmanju konačnu ocenu dovoljan i 3 boda, a za donošenje svake od tri vrste divljači najmanje ocenu zadovoljava i 1 bod.

Ako pas ne dobije konačnu ocenu dovoljan za donošenje i 3 boda, ili pri donošenju jedne od tri vrste divljači dobije ocenu nedovoljan bez bodova (0 bodova), ili iz nekih razloga nismo u mogućnosti da proverimo da li donosi divljač (neproveren) pas ne može da položi ispit.

Član 43. Poslušnost

43.1. Dok je vodljivost odnos psa prema vodiču, tj. njegova želja da saraduje i radi za njega, poslušnost je odnos vodiča prema psu, tj. način na koji upravlja komandama njegovim radom, te način kako pas reaguje na komande vodiča.

43.2. Poslušnost se iskazuje načinom, kada pas nije u kontaktu sa divljači i nema je u nosu, kako vodič usmerava i upravlja psom i da li pas komande koje primi i koje razume (povik, zvižduk ili pokret ruke) odmah i sa voljom izvršava.

43.3. Poslušnost se ne zahteva kada je pas u kontaktu sa divljači, ali treba evidentirati ako je i tada poslušan.

Psi koji se samostalno udaljavaju od vodiča i love za sebe i time ometaju izvođenje ispita se udaljavaju sa ispita.

44.4. Poslušnost se ocenjuje tokom celog ispita.

Član 44. Način praćenja traga – glasnost

Prilikom praćenja zečjeg (ili lisičjeg) traga se ustanovljava način glasanja (sledoglasan, vidoglasan, nem, neodređen, lažnoglasan) i obavezno se unosi u deo namenjen za glasnost u ocenskom listu.

Član 45. Ponašanje na pucanj

45.1. Ova disciplina se ispituje i ocenjuje kao na PUI-u (član 23. ovog Pravilnika).

45.2. Psi koji su jako osetljivi na pucanj, plašljivi na pucanj, plašljivi od ruku i od divljači ne mogu položiti ispit. Međutim, zbog uzgojnih interesa, moraju biti ispitani do kraja.

Član 46. Temelji ocenjivanja

46.1. Osnovi za ocenjivanje, izneseni u članu 24. za prolećni uzgojni ispit važe i za JUI, sa tim da se kod pojedinih disciplina postavljaju veći zahtevi. Posebno važan zadatak sudija je da odaberu pse sa izraženim karakterom i kontrolisanim temperamentom, izrazitom voljom za nalaženje divljači i neumornim veseljem za rad.

46.2. Sudije i sudijske grupe moraju imati zaključene ocene za sve discipline i pse iz svoje grupe pre dolaska na sudijski satanak. Naknadne promene ocena nisu dozvoljene.

46.3. Konačne ocene za discipline nos, vodljivost i poslušnost daje sudijska grupa za polje na osnovu ocena svih sudijskih grupa u toku celog ispita, a na sudijskom sastanku svih sudijskih grupa na kraju ispita.

46.4. Konačne ocena za discipline donošenje i volja za rad se donose na sudijskom satanku svih sudijskih grupa na kraju ispita.

46.4. Ispit su položili svi psi koji su dobili najmanje ocenu dovoljan i 3 boda iz svih predmeta.

46.5. Svaki pas koji je ocenjen na kraju ispita dobija potvrdu o oceni, odnosno overeni ocenski list.

V. SUDIJE I SUDIJSKI SASTANCI

Član 47.

Najteži zadatak za sudije je suđenje na uzgojnim ispitima jer pravilno odvijanje ispita i odgovarajuća ocena pasa zavisi od kvaliteta i znanja sudija. Zbog toga sudije moraju biti iskusni lovci i vodiči svestranih pasa koji se lako mogu dokazati na uzgojnim ispitima. Suditi mogu samo priznate sudije.

Član 48.

48.1. Ako iz nepredvidljivih razloga sudija izostane sa ispita (ne pojavi se) mesto njega se, kao zamena, u sudijsku grupu može uzeti sudijski pripravnik ili iskusen lovac i vodič pasa. On sme suditi samo uz priznatog sudiju i pod njegovim nadzorom.

48.2. Zamena sudija mora biti unešena u Zapisnik sa ispita uz obrazloženje. Priznanje razloga za uključenje u suđenje osobe koja nije priznati sudija i valjanost istog odlučuje Stručna komisija Srpskog Deutsch Drahthaar Kluba.

Član 49.

49.1. Sudije, kao i vođe sudijskih grupa, za suđenje na ispitima određuje Klub oštrodlakih nemaca, a odobrava KSS.

49.2. Za vođu sudijske grupe se određuje iskusen i provereni sudija i vodič pasa koji ima iskustvo na suđenju na uzgojnim ispitima.

Član 50.

50.1. Sve sudije i sudijski pripravnici moraju biti detaljno upoznati sa odredbama ovog Pravilnika. Odredbe ovog Pravilnika su obavezujuće.

50.2. Vođa sudijske grupe je odgovoran da se odredbe ovog pravilnika poštuju u celosti i bez izuzetaka. Vođa sudijske grupe je jedini koji govori u ime sudijske grupe. Ostale sudije mogu davati objašnjenja u vezi ispita samo ako ih vođa sudijske grupe ovlasti za to.

50.3. Ako je neki od sudija nadglasan i smatra da je ta ocena u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika, ima obavezu da primedbu iznese na sudijskom sastanku na kraju ispita.

Član 51.

51.1. Nije dozvoljeno da sudija na uzgojnom ispitu sudi svom psu, psu kojeg je uzgajao ili obučio ili koji je u vlasništvu njegovog rođaka.

51.2. Vođa ispita ne sme voditi psa na ispitu koji vodi.

Član 52.

52.1. Raspored – određivanje sudijskih grupa i izvođenje uzgojnih ispita su objašnjeni u članu 7 ovog Pravilnika.

52.2. U svakoj sudijskoj grupi moraju da sude najmanje 3 sudije. Kod jednakog broja glasova odlučuje glas vođe sudijske grupe.

52.3. Ako je potrebno poštuju se odredbe člana 48 ovog pravilnika.

Član 53.

Pre početka svakog ispita se održava kratak sastanak sudija i pripravnika zajedno sa vođom ispita na kojem se potvrđuje kriterijum suđenja da bi se obezbedili istovetni uslovi rada i kriterijum suđenja za sve pse.

Član 54.

Sudije moraju tokom rada psa svoja opažanja i ocene zapisivati, i to posebno koliko je puta pas stao na pernatu divljač, koliko puta je radio na tragu kao i dužinu i otežavajuće okolnosti prilikom izrade traga. Po završetku rada psa u određenoj disciplini sudija mora upisati u svesku ocenu za rad tog psa.

Član 55.

Odmah po završetku ispitivanja pojedinačne discipline, sudijska grupa usklađuje svoja opažanja i ocene, tako da vođa sudijske grupe, ili od njega ovlašćeni sudija, može upoznati vodiče i posmatrača sa ocenom koju je pas zaslužio svojim radom i obrazložiti istu. To je tzv. princip otvorenog suđenja koji treba praktikovati kada kod je moguće.

Član 56.

Odmah, pošto su svi psi ispitani i ispit na terenu završen, vođa ispita ili organizator saziva sudijski sastanak. Ovo je obavezno ako se sudilo po sudijskim grupama ili ako je na ispitu dodeljena odlična ocena i 12 bodova.

Član 57.

57.1. Pojedinačne sudijske grupe moraju zaključiti ocene za rad pasa u svim disciplinama do kraja ispita, a pre početka sudijskog sastanka.

57.2. Na ispitima gde se sudi po grupama za polje, vlečku i vodu, konačne ocene saopštava vođa sudijske grupe za polje. Pri tom vođe sudijskih grupa za vlečku i vodu su dužne da saopšte svoje ocene za discipline nos, vodljivost i poslušnost u disciplinama koje su oni ocenjivali (član 44 ovog Pravilnika).

57.3. Za discipline volja za rad i donošenje (aport) treba izračunati srednju vrednost ocena pojedinih sudijskih grupa (član 44).

57.4. Svaku dodeljenu odličnu ocenu sa 12 bodova sudije moraju posebno obrazložiti (član 14).

57.5. Za pse koji su isključeni iz daljeg ispitivanja, koji su odustali, koji se nisu pojavili na ispitu, a prijavljeni su, kao i one koji su isključeni po članu 70 ovog Pravilnika,

takođe treba takođe obrazložiti zašto su i iz kojih disciplina ili razloga isključeni ili neocenjeni.

Član 58.

58.1. Srednje ocene rada psa izražene u bodovima, koji moraju biti celi brojevi, množimo sa faktorom vrednosti discipline. Tako dobijene bodove upisujemo u tabelu pored discipline u kolonu broja bodova. Zbir tako dobijenih bodova za sve discipline predstavlja rezultat rada na ispitu – konačnu ocenu sa ispita.

Ocenu za disciplinu donošenje zaključujemo u skladu sa članom 40 ovog Pravilnika.

58.2. Konačna ocena rada ispitanog psa se utvrđuje na sudijskom sastanku i upisuje se na određeno mesto na ocenskoj listi položio/la sa ..... bodova ili nije položio/la sa ..... bodova. Pri tom treba upisati razlog zašto pas nije položio ispit.

Član 59.

59.1. Konačne ocene koje se dodeljuju na sudijskom sastanku sa kao uspeh upisuju svakom psu:

a/ na PUI-u (VJP) na ocenski list obrazac broj 3 i na

b/ na JUI-u (HZP) na ocenski list obrazac broj 5 koji moraju potpisati najmanje dvoje sudija i vođa ispita.

59.2. Vođa ispita je odgovoran da se u radnu knjižicu svih pasa koji su učestvovali na ispitu upišu postignuti rezultati - ocene uz sudijski potpis i pečat organizatora. Takođe treba upisati ako pas nije položio ispit ili odustao i razlog nepolaganja.

59.3. Na JUI-u sa radom na tragu se upisuje pored ocene u radnu knjižicu „sa tragom zeca“, a na ispitu gde se nije radio trag se upisuje „bez traga zeca“.

59.4. Za pse za koje nije dostavljen rodovnik organizatoru ispita se ne izdaje ocenski list vodiču, ne vraća se upisnina, niti mu se dodeljuju eventualne nagrade.

59.5. Ocenski list i nagrade, zajedno sa rodovnikom se predaju vodiču prilikom proglašenja rezultata ili neposredno posle proglašenja.

VI. IZVEŠTAVANJE SA IPITA

Član 60.

60.1. Vođa ispita mora u roku od tri nedelje po završetku ispita poslati sekretaru Kluba i KSS svu dokumentaciju sa ispita. Svi obrasci i izveštaji moraju biti ispunjeni čitko ili odštampani.

60.2. Poslati se mora sledeće:

a/Opšti izveštaj (obrazac broj 2) u kome su navedene sve relevantne činjenice sa ispita: mesto i vreme održavanja , vremenske prilike podaci vodiča i pasa koji su privedeni na ispit, sudije, postignuti broj bodova sa rangiranjem, ocena uspešnosti ispita, ocena organizovanja ispita i poteškoće ili nepravilnosti ako ih je bilo na ispitu.

b/ Prijave (na obrazcu broj 1) svih pasa koji su učestvovali na ispitu, uključujući i naknadno prijavljene pse i one koji nisu položili ispit ili su odustali.

c/ Za sve pse koji su učestvovali na ispitu detaljno ispunjen obrazac broj 3 za PUI i obrazac broj 5 za JUI. Obrasci se ispunjavaju u tri primerka – jedan se daje vodiču,

jedan ide u KSS i jedan za evidenciju DD Kluba. Obrasci se moraju ispuniti do kraja, tj. i deo o ponašanju na pucanj, glasnost i telesne mane (za JUI). Psima koji su pre kraja napustili ili završili ispit se upisuju sve ocene do momenta prekidanja ispita.

d/ Obrazac broj 4 za PUI sa spiskom svih pasa i ocenama po disciplinama, kako zahteva obrazac, i obrazac broj 6 za JUI, takođe sa zbirnim spiskom pasa i ocenama po disciplinama. Obrasci se ispunjavaju u tri primerka i dostavljaju 1 vodiču 1 KSS i 1 Klubu. Upisuju se i psi koji nisu položili ili su odustali.

60.3. Ako je JUI rađen tako da je deo pasa radio trag, a deo ne, zbirni izveštaji se rade za svaku grupu posebno.

60.4. Svi nečitko popunjeni obrasci i izveštaji, nekompletni ili nejasni će se vratiti organizatoru koji je dužan da ih odmah ispravi i vrati navedenim instancama.

60.5. Ako izveštaji ne stignu na navedene adrese, i to sa prolećnih uzgojnih ispita do 15.06, a sa jesenjih do 01.12. iste godine smatraće se teškim prekršajem i protiv organizatora i vođe izložbe će se podneti prijava za disciplinski prekršaj Klubu i KSS-u.

Član 61.

Odgovornost za blagovremeno izveštavanje snose organizator i vođe izložbe.

Član 62.

Klub DD je dužan da se pobrine da se izveštaj sa ispita sa rezultatima blagovremeno objavi u „Lovačkim novinama“, glasilu lovaca Republike Srbije.

Član 63.

Sekretar Srpskog DD Kluba vodi evidenciju – hroniku svih ispita koje organizuje Klub i čuva podatke sa istih zarad daljih uzgojnih i ostalih potreba Kluba.

VII. RED NA ISPITIMA

Član 64.

64.1. Preduslov za uspešno izvođenje uzgojnih ispita su velika poljska lovišta, bogata sitnom divljači i, za JUI, dovoljno velika vodena površina zarasla gustom trskom i rogozom.

64.2. Organizator pri izboru terena mora voditi računa o tome da su uslovi za uspešno sprovođenje ispita ispunjeni. Broj prijavljenih, tj. primljenih pasa mora odgovarati veličini lovišta i brojnosti divljači koja mora biti takva da svaki pas ima kontakt sa divljači.

64.3. Divljač za vlečke na JUI-u treba prevoziti i čuvati tako da ne preuzme druge, strane mirise.

64.4. Organizator i vođa utakmice su u potpunosti odgovorni da se ispit izvodi po odredbama ovog pravilnika.

64.5. Ispit koji se ne izvodi po odredbama ovog Pravilnika neće biti priznat, niti će njegovi rezultati biti upisani u rodovnike.

Član 67.

67.1. Kuje u teranju se ne mogu dovoditi na ispit, izuzev sa dozvolom vođe ispita. Vodiči moraju obavestiti pre ispita sudije i vođu ispita da je kuja koju vode u teranju.

67.2. Vođa ispita i sudije moraju voditi računa da prisutnost „vruće kuje“ ne ometa rad ostalih pasa koji učestvuju na ispitu.

67.3. Psi koji nisu pozvani da rade moraju biti na povodcu. Psi koji cvile ili na bilo koji način glasaju (laju) moraju biti udaljeni toliko od mesta ispitivanja pasa da ne ometaju njihov rad. Vodiči moraju biti spremni za rad i na mestu kada ih sudije pozovu sa psima.

Član 68.

Vodiči mogu da pristupe ispitu sa lovačkom puškom koju mogu koristiti pri ispitivanju ponašanja na pucanj i pri radu na vodi, ali samo po nalogu sudije i uz maksimalno poštovanje bezbednosnih mera.

Član 69.

69.1. Sve osobe koje prisustvuju ispitu se moraju pridržavati uputa i naloga sudija, vođe ispita i organizatora i ne smeju ni na koji način ometati vodiče pri vođenju psa, pse pri radu i sudije pri ocenjivanju.

69.2. Dok pas radi ostali učesnici ispita – gledaoci moraju biti najmanje 50 m iza vodiča i sudija.

Član 70.

Sa ispita se isključuju, bez povraćaja upisnine:

- a/ ko u prijavi za ispit upiše netačne podatke;
- b/ vodič koji dopušta da mu se pas koji nije prozvan da radi slobodno kreće po terenu;
- c/ ko nije prisutan sa svojim psom kada ga sudije prozovu;
- d/ vodič kuje u teranju koji se ne povinuje nalogima vođe ispita ili sudija i
- e/ vodič koji prekrši stavove iz člana 67 i koji se ne povinuje drugim nalogima sudija ili vođe utakmice.

Član 71.

Na odluke sudija je moguća pritužba - žalba u roku od 1 sata po objavljivanju rezultata uz priloženu kauciju. Kaucije se određuje u propozicijama ispita. Žalba se predaje vođi ispita, koji je predaje Komisiji za žalbe sastavljenu po Pravilniku o stručnom radu KSS-a, a koja izriče konačnu odluku na koje nema pravo žalbe. U slučaju prihvatanja žalbe kaucija se vraća vodiču, a psu se mora dati prilika za ponovno ispitivanje u spornoj disciplini.

Član 72.

Vodiči se po pozivu sudija za rad predstavljaju sudiji skinutim šeširom (kapom) imenom i prezimenom i imenom psa kojeg vode. Vodiči se odnose prema sudijama sa punim poštovanjem.

Svaki napad na odluke sudija ili članove Komisije za žalbe, ili neopravdano kritikovanje objektivnosti sudija, kao i njihovo vređanje ima na predlog napadnutog sudije posledicu isključenja sa ispita ili čak iz članstva Kluba.

Član 73.

Za prijavu na ispite se koriste jedinstveni obrasci broj 1. Za ocenjivanje rada pasa na ispitu i izveštaje se mogu koristiti samo jedinstveni obrazci od broja 2 do broja 6. Ovi obrasci su sastavni deo ovog Pravilnika.